

ikke, at dette beror paa nogen enkelt Mand eller nogle enkelte Mænd, og vist ikke en Gang paa enkelte Partier. Valgfællesskab bundet i noget dybere, det bundet i det Interesefællesskab, der kan være imellem Befolkningens forskellige Dele, mellem de forskellige Partier, som Befolkningen har dannet, og hvis dette Interesefællesskab er der, vil det utvivlsomt, naar Tid og Lejlighed gives, give sig Udslag i Valgfællesskab. Partierne kunne selvfølgelig sætte Interessesmodstandingerne i Spidsen, og denne Stemning kan komme til at raade, men den kommer aldrig til at raade over det hele, og den vil aldrig kunne trænge Interesefællesskabet saaledes tilbage, at det ikke paa sine Steder giver sig Udslag i en Samvirken ved Valgene eller paa anden Maade. Vi have jo set, at der efter sidste Valg sidder ikke saa faa Repræsentanter her i Kraft af dette Interesefællesskab, som har givet sig Udslag i Valgfællesskab. Det ærede Medlem for Kellerup (Jensen-Knudstrup) udtalte, at nu stod Venstre paa sine egne Ben. Men Forholdet er jo i Virkeligheden dette, at det ærede Medlem, hvis Socialdemokratiet ikke havde taget den Stilling, som det tog i hans Kreds, neppe havde siddet her. Og saaledes kunde man pege paa ikke saa faa Folketingsmænd, som sidde her i Kraft af, at der endnu bestaar et Interesefællesskab, hvorved den gamle Modstander holdes ude. Det er sket ved sidste Valg, og det staa for mig saaledes, at det vil ske igen, og jeg kan ikke sige, at jeg har noget imod det. Der vil efter min Opfattelse være mange Omraader, hvor Demokratiet forskellige Afskygninger kunne arbejde i Fællesskab. Og det vil være Tilfældet her i Salen, som det vil være Tilfældet ude i Befolkningen, at der vil fremkomme Emner, som man fra de forskellige Sider af Demokratiet vil staa sammen om og søge at føre igennem paa bedst mulige Maade, og hvor man ikke alene vil staa sammen, men hvor man vil blive nødt til at staa sammen.

Den højtærede Konseilspræsident har nævnt et af disse Emner: Han talte ganske vist ikke saa klart og tydeligt som det ærede Medlem for Viborg Amts 5te Valgkreds (A. Nielsen). Dette ærede Medlem nævnedes, da han talte om den almindelige Valgret, at Skellet skulde fjernes, det skulde ikke flyttes. Jeg tror, der er Grund til at bringe det ærede Medlem en Tak for denne klare og tydelige Udtalelse. Den højtærede Konseilspræsident var ikke saa

klar i sin Udtalelse paa dette Omraade. Han mente for det første, at Socialdemokratiets Støtte kunde undværes. Hvis vi ikke skulle længere frem paa denne Vej, end den højtærede Konseilspræsident syntes at antyde, er det heller ikke sikkert, at den højtærede Konseilspræsident faar Socialdemokratiets Støtte. Den højtærede Konseilspræsident satte nemlig Betingelser for Valgretten. Han udtalte, at hvis man spurgte om, hvilke de naturlige Grænser for Valgretten ere, bestod de i to Ting: For det første skulde de, som der var Tale om, have fornøden Oplysning, og for det andet skulde de have den fornødne Interesse i og for offentlige Forhold. Og han udtalte siden hen i en Bemærkning, som vel nærmest var rettet til det ærede Medlem for Københavns Amts 1ste Valgkreds (Ellinger), at det var et Skøn, hvor langt man kunde komme paa det Omraade. Ligeledes lagde jeg Mærke til, at den højtærede Konseilspræsident stadig sagde „Udvidelse“ af Valgretten, saa at man kunde forstaa det som en Udvidelse af den bestaaende Valgret. Og hvor langt man skulde udvide den, vilde altsaa efter den højtærede Konseilspræsidents Opfattelse bero paa et Skøn. Dette, at det skal være Genstand for et Skøn, hvor langt ned i Befolkningen man skal øve Retfærdighed, er en god konservativ Tankegang, jeg kunde bruge et noget stærkere Ord. Hvem skønner nemlig over dette? Er det Befolkningen som Helhed? Nej, det er Overklasserne, som skønne. Det er Overklasserne, som have Magten, der skønne over og skulle skønne over, hvor langt Valgretten skal ned. Og Forudsætningen, tror jeg ogsaa, er fejlagtig: Se vi tilbage i Tiden og spørg, hvorledes den Grundlov, som vi fik i 1849, passede for det danske Folk: den Gang, om det danske Folk var modent til at udøve de Rettigheder, som den gav, Valgrettighederne, viser Historien klart og tydeligt, at det var det danske Folk ikke. Men jeg tror, at det er gaaet saaledes med disse Rettigheder, som Befolkningen har haft gennem de mange Aar, at Befolkningen har vokset sig til dem og er bleven opdraget til dem, og jeg tror, at vi maa den samme Vej frem, og jeg tror ligesom det ærede Medlem for Viborg Amts 5te Valgkreds (A. Nielsen), at vi maa fjerne Skellet fuldstændig paa Valgretten's Omraade. Selvfølgelig maa der tages Hensyn til Alderen, da det jo ikke er Meningen, som min Partifælle fra Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen) en Gang har udtalt at give Valgret til Børn, men vi